

Dokument z posiedzenia

21.3.2019

A8-0039/2018/err01

ADDENDUM

do sprawozdania

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE
(COM(2016)0862 – C8-0493/2016 – 2016/0377(COD))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Flavio Zanonato
A8-0039/2018

Po uzasadnieniu dodaje się poniższą opinię :

OPINIA KOMISJI PRAWNEJ W SPRAWIE PODSTAWY PRAWNEJ 21.2.2019

Sz.P. Jerzy Buzek
Przewodniczący
Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w sprawie podstawy prawnej wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE (COM(2016)0862 – C8-0493/2016 – 2016/0377(COD))

Szanowny Panie Przewodniczący!

Pismem z dnia 29 stycznia 2019 r. zwrócił się Pan do Komisji Prawnej zgodnie z art. 39 ust. 2 Regulaminu o weryfikację ważności wyżej wspomnianego wniosku Komisji.

Komisja Prawna rozpatrzyła powyższą kwestię na posiedzeniu w dniu 18 lutego 2019 r.

I – Kontekst

Omawiany wniosek dotyczący rozporządzenia ma na celu zadbanie o to, by wszystkie państwa członkowskie wyposażyły się w odpowiednie narzędzia z myślą o zapobiegnięciu kryzysom elektroenergetycznym, przygotowaniu się na nie i zarządzaniu nimi (kryzysy takie mają bowiem często skutki transgraniczne ze względu na zespolenie systemów elektroenergetycznych), a także ma na celu poprawę funkcjonowania wewnętrznego rynku energii elektrycznej.

Aby osiągnąć ten cel, we wniosku zaproponowano, by państwa członkowskie musiały ze sobą współpracować w ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym i zarządzania nimi, przy czym współpraca ta polegałaby zwłaszcza na opracowywaniu wspólnych metod oceny ryzyka, zwiększeniu porównywalności i przejrzystości na etapie przygotowań oraz w trakcie kryzysu energetycznego, a także na zagwarantowaniu – nawet podczas kryzysu – dostaw energii elektrycznej tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna.

Zaproponowaną przez Komisję podstawą prawną jest art. 194 TFUE, który stanowi podstawę prawną polityki energetycznej. Jednak w trakcie negocjacji międzyinstytucjonalnych uznano za konieczne dodanie odniesienia do ust. 2 wspomnianego artykułu, zgodnie z którym środki ustanawia się w drodze zwykłej procedury ustawodawczej.

W związku z tym przewodniczący Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, odpowiedzialny za wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE (2016/0377(COD)), zwrócił się do Komisji Prawnej zgodnie z art. 39 ust. 2 Regulaminu o weryfikację podstaw prawnych wniosku, a w szczególności o stosowność proponowanego uzupełnienia.

II – Odnośne artykuły traktatu

We wniosku Komisji podano jako podstawę prawną następujący artykuł Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zawarty w Tytule XXI „Energetyka” (wyróżnienie dodano):

Artykuł 194 TFUE

1. W ramach ustanawiania i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz z uwzględnieniem potrzeby zachowania i poprawy środowiska naturalnego, polityka Unii w dziedzinie energetyki ma na celu, w duchu solidarności między państwami członkowskimi:

- a) zapewnienie funkcjonowania rynku energii;*
- b) zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii w Unii;*
- c) wspieranie efektywności energetycznej i oszczędności energii, jak również rozwoju nowych i odnawialnych form energii; oraz*
- d) wspieranie wzajemnych połączeń między sieciami energetycznymi.*

2. Bez uszczerbku dla stosowania innych postanowień Traktatów, Parlament Europejski

i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają środki niezbędne do osiągnięcia celów, o których mowa w ustępie 1. Środki te są przyjmowane po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów. Nie naruszają one prawa państwa członkowskiego do określania warunków wykorzystania jego zasobów energetycznych, wyboru między różnymi źródłami energii i ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię, bez uszczerbku dla art. 192 ust. 2 lit. c).

3. Na zasadzie odstępstwa od ustępu 2, Rada, stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, jednomyślnie i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, ustanawia środki, o których mowa w tym ustępie, jeżeli mają one głównie charakter fiskalny.

III – Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie wyboru podstawy prawnej

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości „wybór podstawy prawnej wspólnotowego aktu prawnego musi być oparty na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej; należą do nich w szczególności cel i treść danego aktu”¹. Wybór niewłaściwej podstawy prawnej może zatem stanowić uzasadnienie uchylecia danego aktu. Dokładne wskazanie podstawy prawnej w omawianej sprawie jest szczególnie ważne, ponieważ art. 194 ust. 2 i 3 zawierają odniesienia odpowiednio do zwykłej procedury ustawodawczej oraz do specjalnej procedury ustawodawczej z jednomyślnym głosowaniem w Radzie.

IV – Analiza i określenie odpowiedniej podstawy prawnej, zważywszy na cel i treść wniosku, mandat Parlamentu i mandat Rady

Omawiany wniosek dotyczący rozporządzenia ma na celu ustanowienie wspólnych przepisów dotyczących zapobiegania sytuacjom kryzysowym w trosce o bezpieczeństwo dostaw dzięki wyposażeniu państw członkowskich w narzędzia współpracy transgranicznej oraz zobowiązaniu państw członkowskich do współpracy na szczeblu regionalnym w duchu solidarności.

We wniosku przewidziano również środki służące zapobieganiu kryzysom elektroenergetycznym, przygotowywaniu się na nie oraz zarządzaniu nimi w celu zagwarantowania dostaw energii elektrycznej tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna. Tworzy on również ramy skuteczniejszego monitorowania kwestii związanych z bezpieczeństwem dostaw w Europie za pośrednictwem Grupy Koordynacyjnej ds. Energii Elektrycznej. Powinno to pozwolić na zwiększenie gotowości na wypadek zagrożeń przy niższych kosztach. Powinien on również wzmocnić wewnętrzny rynek energii poprzez zwiększenie wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi i wyeliminowanie niewłaściwych interwencji państwa w sytuacjach kryzysowych, a w szczególności unikanie nadmiernego ograniczenia przepływów transgranicznych.

Od czasu wejścia w życie Traktatu z Lizbony art. 194 TFUE stanowi specjalną podstawę prawną dla środków w ramach polityki energetycznej mających na celu zapewnienie funkcjonowania rynku energetycznego i bezpieczeństwa dostaw energii w Unii, wspieranie efektywności energetycznej i oszczędności energii, rozwój nowych i odnawialnych źródeł

¹ Sprawa C-45/86 Komisja przeciwko Radzie (Ogólny system preferencji celnych), Zb.Orz. 1987, s. 01493, pkt 5; sprawa C-440/05, Komisja przeciwko Radzie, Zb.Orz. 2007, s. I-9097; sprawa C-411/06 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, Zb.Orz. 2009, s. I-07585.

energii oraz wspieranie połączeń międzysystemowych.

Główny cel wniosku wydaje się należeć w całości do celów unijnej polityki energetycznej, o których mowa w art. 194 ust. 1 TFUE.

Uzgodniona zmiana podstawy prawnej nie zmienia w istotny sposób podstawy wniosku przyjętej przez Komisję, lecz sprawia, że wybór podstawy prawnej jest precyzyjniejszy ze względu na wyszczególnienie odpowiedniego ustępu art. 194 TFUE, na którym chcą się oprzeć współprawodawcy.

Art. 194 TFUE zawiera bowiem w ust. 2 i 3 dwie różne podstawy prawne dla środków o odmiennym charakterze. O ile ust. 3 odnosi się do środków, które mają głównie charakter fiskalny, o tyle ust. 2 odnosi się do przyjęcia środków niezbędnych do osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 1, obejmujących między innymi bezpieczeństwo dostaw. Ponadto należy zauważyć, że art. 194 TFUE przewiduje dwie różne procedury ustawodawcze w zależności od charakteru danego środka.

V – Wniosek i zalecenie

W związku z powyższym należy stwierdzić, że w celu wskazania podstawy prawnej w sposób umożliwiający ustalenie, która z procedur ma zastosowanie do przyjęcia wniosku, należy powołać się na art. 194 ust. 2 jako podstawę prawną wniosku.

Analizy podstawy prawnej dokonano na podstawie wstępnego porozumienia osiągniętego w trakcie negocjacji międzyinstytucjonalnych w sprawie wniosku i zatwierdzonego przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii w dniu 23 stycznia 2019 r.

Na posiedzeniu w dniu 18 lutego 2019 r. Komisja Prawna postanowiła w związku z tym jednomyślnie² (17 głosami za) przyjąć, że szczegółowe odniesienie do art. 194 ust. 2 TFUE w podstawie prawnej jest właściwe oraz że art. 194 ust. 2 TFUE powinien zostać zatwierdzony jako podstawa prawna wniosku.

Z wyrazami szacunku

Pavel Svoboda

² W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Pavel Svoboda (przewodniczący), Jean-Marie Cavada, Mady Delvaux (wiceprzewodnicząca), Gilles Lebreton (sprawozdawca komisji opiniodawczej), Max Andersson, Joëlle Bergeron, Kostas Chrysogonos, Jytte Guteland, Heidi Hautala, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Axel Voss, Tiemo Wölken, Tadeusz Zwiefka.

(Dotyczy wszystkich wersji językowych)